

dr hab. Radosław Wośko, prof. AS
Akademia Sztuki w Szczecinie
Pl. Orła Białego 2
70-562 Szczecin

Szczecin dn. 5.05.2026 r.

RECENZJA

w postępowaniu habilitacyjnym dr. Mariusza Mocarskiego
sporządzona na zlecenie Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina na podstawie
uchwały Rady Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina nr
5/10/03/2026 z dnia 10 marca 2026 r.

SYLWETKA I DOROBK HABILITANTA – Podstawowe dane o habilitancie

Dr Mariusz Mocarski (ur. 1975) to wszechstronny, gruntownie wykształcony perkusista, a także pedagog ze znacznym dorobkiem dydaktycznym na różnych szczeblach edukacji. Stopień doktora sztuk muzycznych uzyskał w 2019 r., nadany uchwałą Rady Wydziału Instrumentalno-Pedagogicznego Filii Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Białymstoku na podstawie rozprawy doktorskiej – *Elektroniczne zestawy hybrydowe jako wzbogacenie i rozszerzenie możliwości brzmieniowych współczesnych instrumentów perkusyjnych*.

W 2000 r. ukończył studia na Wydziale Pedagogiki Instrumentalnej Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie (Filia w Białymstoku), uzyskując tytuł magistra. W tym samym czasie skończył również naukę w Policealnym Studium Jazzu przy PSM II st. im. Fryderyka Chopina w Warszawie.

Wg przedstawionej dokumentacji habilitant posiada prawie 30-letnie doświadczenie w działalności artystycznej jako perkusista sesyjny, a także solista, kameralista i muzyk orkiestrowy. Wykaz realizacji przedsięwzięć pokazuje rozwój i dojrzewanie osobistego języka, a także ciągłość pracy artystycznej zarówno przed, jak i po uzyskaniu stopnia doktora.

DZIEŁO ARTYSTYCZNE

Dr Mariusz Mocarski jako dzieło artystyczne przedstawił dwa albumy przedstawiające jego działalność solistyczną oraz zespołową w obszarze muzyki współczesnej. Nagrania te w zamyśle mają dokumentować dojrzałość interpretacyjną, samodzielność twórczą oraz trwałą obecność w obiegu artystycznym habilitanta.

Mariusz Mocarski – SOLO PERCUSSION (Ars Sonora 2025)

Na płycie znajdują się następujące utwory:

1. Dave Molk – Our Garden – 8:21
2. Volodymyr Runchak – Homo Ludens VII – 17:57

- I – 4:13
- II – 1:39
- III – 6:25
- IV – 2:20
- V – 1:25
- VI – 1:22
- VII – 0:33

3. Adam Polachowski – Musica in Plaga (2021) – 8:51

- Aura – 2:29
- Clamor – 3:21
- Risus – 3:07

4. Russell Wharton – Kingdoms – 6:13

Łączny czas nagrania: 41:31

Wykonawca: Mariusz Mocarski – perkusja

Realizacja nagrania: marzec-wrzesień 2025, Studio Monochrom

Miks i mastering: Ignacy Gruszecki

Album zawiera cztery dzieła czterech różnych kompozytorów, z których drugie i trzecie składają się z kilku części.

1. Dave Molk – Our Garden

Utwór Our Garden powstał w 2021 roku, a jego autorem jest Dave Molk — amerykański gitarzysta i kompozytor. Nie określił on w partyturze konkretnego instrumentu, na którym dzieło powinno być wykonywane. Zawarte są jedynie sugestie dotyczące zakresów tempa oraz kierunku linii melodycznej, opartej na pięciu dźwiękach, pozostawiające wykonawcy przestrzeń do interpretacji.

Habilitant wykonał kompozycję na wibrafonie, wybierając pentatonikę złożoną z dźwięków: es^2 , ges^2 , b^2 , des^3 , es^3 . Na szczególne uznanie zasługuje fakt, że przez 8 minut trwania utworu składającego się z 5 dźwięków w różnych zestawieniach habilitant utrzymuje napięcie i prowadzi ciekawą narrację, umiejętnie operując dynamiką, artykulacją i wariacjami tempa, a także biegle wykorzystując mechaniczne właściwości instrumentu jak silnik wibracji czy pedał.

2. Volodymyr Runchak – Homo Ludens VII

Homo Ludens VII to, jak podaje habilitant, zbiór siedmiu części przeznaczonych na jednego perkusistę, napisanych w 2007 roku przez ukraińskiego kompozytora Volodymyra Runchaka, stanowiących zbiór siedmiu interpretacji „Krzywego tańca” — tradycyjnego tańca charakterystycznego dla regionów przykarpaccich Ukrainy — widzianych zarówno z

perspektywy kompozytora, jak i wykonawcy. Utwór łączy w sobie elementy muzyczne i teatralne.

Pierwsza część kompozycji składa się z dwóch kontrastujących ze sobą przede wszystkim intensywnością odcinków muzycznych. W pierwszym z nich artysta wykorzystuje trzy talerze wiszące: crash, china oraz splash, prezentując różne techniki wydobycia dźwięku – od użycia pałek filcowych, poprzez grę dłońmi, kończąc na użyciu pałek werblowych. Ten ostatni fragment przywołuje na myśl początek *Święta Wiosny* Igora Strawińskiego. W drugim, bardziej oszczędnym fragmencie słyszymy triangel, talerz grany smyczkiem (arco) oraz krotale tybetańskie na tle dźwięku metronomu.

Druga część to sekcja przeznaczona do wykonania na dziewięciu szklanych naczyniach, ułożonych od najniżej do najwyżej brzmiącego uderzanych przy pomocy drewnianych trzonek pałek ksylofonowych. Habilitant podaje, iż według kompozytora część ta w żartobliwy sposób nawiązuje do stanu młodego mieszkańca rejonów przykarpaccich Ukrainy, wracającego do domu po tanecznej imprezie. Efekt narracyjny uzyskany jest bardzo trafnie poprzez nietemperowany strój naczyń oraz zmienne tempo. Utwór przywołuje ponadto brzmieniem i zastosowanym strojem indonezyjski gamelan.

W części III habilitant wykorzystuje zestaw perkusyjny, na który składają się duży bęben, werbel, trzy tom-tomy, hi-hat, talerz wiszący, triangel oraz zestaw trzech cowbelli. Zgodnie z zamysłem kompozytora artysta korzysta z określonych wzorów rytmicznych oraz ogólnego zarysu fakturalnego wplatając w swoją interpretację fragmenty improwizowane, a także korzystając z różnych narzędzi jak pałki i szczotki. W efekcie otrzymujemy intrygujący dialog pomiędzy warstwą rytmiczną a melodyczną.

Zestaw perkusyjny wykorzystany w części IV składa się z trzech bongosów, pięciu temple blocków, trzech pudełek akustycznych, guiro, cabasy, chocoło, tamburynu, talerza oraz gwizdka. Habilitant przeplata fragmenty o stałym rytmie z tymi o luźniejszej strukturze, co zarówno w warstwie rytmicznej, kolorystycznej jak i narracyjnej obrazowo ukazuje interpretację ukraińskiego „krzywego tańca”.

Ostatnie trzy, relatywnie krótkie części skupiają się na wykorzystaniu własnego ciała oraz głosu wykonawcy. Dodatkowo w części piątej artysta korzysta z tamburynu. Wydzźwięk tych części jest momentami wręcz dadaistyczny, co jawi się jako kolejna odsłona interpretacyjna idei ukraińskiego „krzywego tańca”.

Całość kompozycji, a szczególnie jej ostatnie części zdecydowanie zyskałyby w prezentacji, gdybyśmy mogli zobaczyć ich performatywny charakter w formie np. nagrania video. Tym niemniej wykonanie utworu, który momentami zdecydowanie wykracza poza ramy tradycyjnych interpretacji wymaga niemałej odwagi artystycznej.

3. Adam Polachowski – Musica in Plaga (2021)

Tryptyk Musica in Plaga został skomponowany w 2021 roku przez polskiego perkusistę i kompozytora Adama Polachowskiego na zamówienie habilitanta. W dwóch pierwszych częściach, obok werbla, wykorzystany jest hi-hat obsługiwany nogą, złożony z dwóch

W

osiemnastocalowych talerzy, oraz bęben wielki również obsługiwany nogą. W części ostatniej do wyżej opisanego zestawu kompozytor dołączył cztery tom-tomy. Cała konstrukcja instrumentalna imituje orkiestrową sekcję perkusyjną: werbel, talerze a due, gran cassa oraz kotły.

Dzieło składa się z trzech części: Aura, Clamor i Risus. W pierwszej części na uwagę zasługuje odejście od typowego brzmienia tradycyjnej literatury marszowej na werbel w kierunku prezentacji pozamuzycznej narracji. W drugiej ten efekt jest spotęgowany przez wolniejsze tempo, zmiany metrum, a także bardziej intensywny dialog pomiędzy werblem a hihatem i wielkim bębniem. Dodane w ostatniej części tom tomy rozszerzają brzmienie rozładowując napięcie. Na efekt ten wpływa również użycie niżej nastrojonego, głębiej brzmiącego werbla. Tak jak w poprzednich częściach uwagę zwraca interesująca warstwa narracyjna budowana w tym przypadku przez współgranie elementów melodycznych i rytmicznych. Partie werblowe wykonane są z nienachalną precyzją wzmacniającą cały efekt narracyjny.

4. Russell Wharton – Kingdoms

Habibant uczestniczył w 2019 roku w konsorcjum kompozytorskim zwieńczonym powstaniem dzieła Kingdoms na werbel z towarzyszeniem multimediów, które napisał Russell Wharton. Dzieło funkcjonuje zarówno jako utwór w warstwie audio jak i z warstwą wideo.

Kompozycja opowiada o życiu owadów, a za główną oś narracyjną odpowiada nagrana ścieżka audio, wykonana przy pomocy syntezatorów. Partia werbla doskonale uzupełnia narrację. Na uwagę zasługuje zastosowanie różnej artykulacji, w tym różnych narzędzi i technik uderzania, jak palce, hot rodsy, pałki i szczotki. Utwór składa się z trzech krótszych odcinków: *Workers*, *Hunters* i *Dancers*. Partie perkusji to odcinki bardzo udane interpretacyjnie.

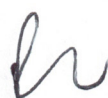
Podsumowując, płyta SOLO PERCUSSION jest dziełem eklektycznym, ukazującym bardzo szeroki i ciekawy przekrój różnych stylistyk, od minimal music, przez eksperyment, groteskę, teatr instrumentalny, po muzykę marszową o głębi narracyjnej a także partię werbla jako kontrast w utworze z dominującą z warstwą elektroniczną. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż habibant w dojrzały sposób prowadzi narrację muzyczną w tych utworach, będąc (z wyjątkiem dzieła z warstwą elektroniczną) ich jedynym wykonawcą.

Jan Krutul – ANTYFONY ADWENTOWE NA CHÓR ŻEŃSKI, FORTEPIAN I PERKUSJĘ z płyty *Waiting for the Light* – Muzyka na Adwent i Boże Narodzenie (Chopin University Press 2023)

Lista utworów:

1. O Sapientia – 4:23
2. O Adonai – 3:57
3. O Radix lesse – 2:28
4. O Clavis David – 2:18
5. O Oriens – 3:03
6. O Rex gentium – 3:38
7. O Emmanuel – 4:12

Łączny czas nagrania: 23:59

Wykonawcy:

Chopin University Singers
Anna Moniuszko – dyrygent
Elżbieta Uss-Jońska – fortepian
Mariusz Mocarski – perkusja

Realizacja nagrania: listopad 2023
Sala Koncertowa Opery i Filharmonii Podlaskiej w Białymstoku

Miks i mastering: Piotr Grinholc

Habilitant opisuje swoją rolę wykonawczą w projekcie jako obejmującą konsultacje w zakresie instrumentarium perkusyjnego i technik artykulacyjnych.

W części I *O Sapientia* habilitant wykonuje partię wibrafonu przy pomocy smyczka, uzyskując delikatny i eteryczny efekt kolorystyczny podtrzymanego dźwięku wspierającego narrację chóru i fortepianu.

Część II *O Adonai* zawiera wyraźnie zarysowany element pulsu, za który odpowiada partia djembe. Przywołuje ona brzmienie uderzanych dłońmi bębnow obręczowych obecnych od wieków w wielu kulturach, nadając utworowi charakter rytualny.

W części III *O Radix Iesse* partia perkusji ogranicza się do talerza perkusyjnego, na którym habilitant wykonuje uzupełniające narrację tremola w różnej dynamice, a także kilka pojedynczych uderzeń cienkim metalowym narzędziem.

W części IV *O Clavis David* partia werbla wykonywana jest rattanowymi końcówkami pałek wibrafonowych, co nadaje jej lekkości przy zachowaniu precyzji i nasycenia marszowego brzmienia. Charakterystyczny jest również efekt wyłączenia sprężyn w końcówce tej części.

Część V *O Oriens* zawiera bardzo oszczędną partię dzwonków orkiestrowych, co przyczynia się do budowania nastroju oczekiwania i napięcia.

W część VI *O Rex Gentium* słyszymy partię gran cassy, która pierwotnie wnosi efekt potęgi i napięcia, również dzięki nieparzystemu metrum i wyrazistej dynamice. W dalszej części następuje uspokojenie narracji głównie poprzez zmianę dynamiki. Gran cassa jest tu jednym z ważniejszych czynników narracyjnych.

Ostatnia część *O Emmanuel* zawiera partię wibrafonu, wykonywaną twardymi pałkami, których to użycie dodaje brzmieniu wyrazistości.

Kompozycja ma wyraźnie liturgiczny i bardzo kontemplacyjny charakter, natomiast warstwa instrumentów perkusyjnych jest przeważnie oszczędna, sonorystyczna, tylko niekiedy wysuwając się na pierwszy plan. Decyzja o zaprezentowaniu do oceny w postępowaniu habilitacyjnym kompozycji akcentującej walory sonorystyczne i znaczeniowe partii

perkusyjnej bardziej niż jej techniczną efektywność świadczy o świadomej i dojrzałej postawie artystycznej.

Przedstawione do recenzji dzieła artystyczne ukazują habilitanta jako doświadczonego artystę, zarówno w prezentacji indywidualnej jak i zespołowej. Na uwagę zasługuje umiejętność prowadzenia interesującej narracji w ramach utworów solowych, a także dojrzałość interpretacyjna w kompozycjach zespołowych. Perkusja jako grupa instrumentów ma potencjał bycia bardzo często dominującym czynnikiem w muzyce. Wynika to z fizycznych właściwości poszczególnych instrumentów, które często produkują dźwięki głośne bądź bardzo charakterystyczne w brzmieniu. W tym kontekście samodzielność twórcza i indywidualny wkład interpretacyjny habilitanta przejawia się w takim realizowaniu partii perkusji, które w znacznym stopniu wspiera narrację utworu, będąc z jednej strony elementem towarzyszącym, a z drugiej nadającym ton, charakterystycznym. Osiągnięcie takiego balansu nie jest łatwe, tym bardziej należą się za to habilitantowi słowa uznania.

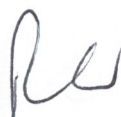
W kontekście elementów dyskusyjnych – w mojej ocenie dadaistyczny efekt ostatnich trzech części utworu *Homo Ludens VII* balansuje na granicy oczywistości, co powoduje lekki spadek napięcia z perspektywy odbiorcy. Utwór zyskałby, gdyby prezentacja tych ostatnich części była mniej dosłowna a bardziej abstrakcyjna.

Znaczenie przedstawionego osiągnięcia należy rozpatrywać zarówno w kontekście współczesnej literatury muzycznej przeznaczonej na instrumenty perkusyjne, jak i praktyki wykonawczej związanej z tą grupą instrumentów. Dzieło to, szczególnie jego pierwsza część, wpisuje się bowiem w aktualny nurt poszukiwań twórczych zmierzających do poszerzania instrumentarium, a tym samym środków wyrazu, redefiniowania roli instrumentów perkusyjnych, korzystania z rozszerzonej tonalności oraz rozwijania nowych modeli współpracy pomiędzy wykonawcą a kompozytorem. Utwory wykorzystujące partie werblowe wpisują się we współczesny nurt prezentowania muzyki na ten instrument nie tylko jako dzieła wirtuozerskich, pokazujących techniczny kunszt, ale właśnie kompozycji o zabarwieniu sonorystycznym i silnym oddziaływaniu narracyjnym, dodatkowo wzbogaconym o interakcje z warstwą elektroniczną.

Obecność utworów składających się na przedstawione do recenzji dzieło w programach koncertowych, festiwalach, nagraniach oraz współpraca z uznanymi kompozytorami świadczą o jego znaczeniu w krajowym i międzynarodowym obiegu artystycznym.

DZIAŁALNOŚĆ ARTYSTYCZNA

W swojej działalności artystycznej habilitant wskazuje na wieloraką aktywność, w tym jako muzyk orkiestrowy, kameralista i solista, a także członek zespołów jazzowych i muzyk sesyjny. Jako muzyk orkiestrowy habilitant wystąpił m. in. z Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Narodowej, Filharmonią Opolską, Filharmonią Jeleniogórską, Filharmonią Łódzką, Suwalską Orkiestrą Kameralną, Filharmonią Białostocką oraz orkiestrami Sinfonia Viva i Concertino, występując pod batutami takich dyrygentów, jak Jerzy Maksymiuk, Jerzy Semkow czy Kazimierz Kord.

W ramach działalności jazzowej i rozrywkowej habilitant występował z takimi artystami jak Krzysztof Sadowski, Maria Sadowska, Zbigniew Wodecki, Halina Frąckowiak, Justyna Steczkowska czy Krzysztof Kiljański. Uczestniczył w wielu festiwalach w Polsce, a także Stanach Zjednoczonych, Libanie, Indiach, Niemczech, Norwegii, Szwecji, Holandii, Włoszech, Francji czy Rosji. Dokonania fonograficzne z udziałem habilitanta zostały docenione uzyskując status Złotych i Platynowych Płyt.

Habilitant występował również jako solista podczas licznych recitali w Polsce i za granicą. Jak sam podaje, do najważniejszych zagranicznych występów solowych zalicza koncert w 2022 roku w Pezinoku na Słowacji podczas Slovakia Drum Fest oraz solowy występ w Las Vegas (USA) w 2023 roku na Międzynarodowych Targach Turystyki IMEX.

W ostatnich kilku latach habilitant skoncentrował się na wykonywaniu współczesnej muzyki perkusyjnej poprzez zlecanie zamówień kompozytorskich i współpracę z takimi twórcami jak Russell Wharton, Louis Raymond-Kolker, Dave Molk, Adam Polachowski, Dariusz Kaliszuk, Wojciech Bylica oraz Marcin Lemiszewski, dokonując prawykonń światowych a także rejestracji fonograficznych.

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA

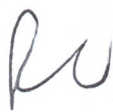
Habilitant jest od 2017 r. zatrudniony na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina, Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny, Edukacji Muzycznej i Wokalistyki, Filia w Białymstoku, gdzie prowadzi klasę perkusji. Przez ostatnie 30 lat prowadził również zajęcia w szkołach muzycznych I i II stopnia, w tym w ramach edukacji jazzowej, a także przygotowując Miejską Orkiestrę Dętą przy Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Białymstoku.

Habilitant jest ponadto członkiem Zespołu Ekspertów Centrum Edukacji Artystycznej oraz recenzentem materiałów dydaktycznych o specjalności perkusja. W ramach współpracy z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego bierze udział w opracowywaniu podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego – klasy perkusji szkoły muzycznej I i II stopnia oraz OSM (we współpracy z Centrum Edukacji Artystycznej). Habilitant jest ponadto ekspertem Ministerstwa Edukacji Narodowej, zasiadającym w komisjach egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o awans zawodowy.

Habilitant prowadził także kursy mistrzowskie w różnych instytucjach w Polsce i za granicą, co świadczy o jego znaczącej pozycji w środowisku edukacyjnym i sytuuje go jako nauczyciela o pożądanych kompetencjach. Ponadto uczniowie i studenci habilitanta zdobyli liczne nagrody na konkursach perkusyjnych w kraju i za granicą, co również potwierdza wysokie kompetencje dr. Mariusza Mocarskiego w zakresie dydaktyki.

DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACYJNA

W ramach działalności organizacyjnej habilitanta na uwagę zasługują zarówno działania koncertowe i festiwalowe, przede wszystkim na rzecz środowiska muzycznego w Białymstoku i na Podlasiu, jak również członkostwo w prestiżowej międzynarodowej organizacji Percussive Arts Society (PAS), w ramach której od 2025 r. pełni funkcję prezesa oddziału w Polsce. Działalność habilitanta na polu organizacyjnym ma zatem nie tylko duże znaczenie dla

lokalnego środowiska artystycznego, ale poprzez aktywne członkostwo w PAS habilitant oddziałuje na międzynarodową społeczność związaną z muzyką perkusyjną, co z kolei ma prestiżowe znaczenia dla polskiego środowiska artystycznego.

KONKLUZJA

Dr Mariusz Mocarski to perkusista o szerokich zainteresowaniach, od współczesnej muzyki nowych kompozytorów, przez kameralistykę, po działalność jako muzyk orkiestrowy i sesyjny. Zaangażowany w środowisko instytucji, w których prowadzi działalność edukacyjną, artysta wielokrotnie zapraszany do prowadzenia warsztatów i kursów mistrzowskich. Dr Mariusz Mocarski to ponadto ceniony i doświadczony dydaktyk biorący udział w pracach gremiów opracowujących programy nauczania i recenzujących materiały edukacyjne.

Przedstawione do recenzji dzieła artystyczne prezentują habilitanta zarówno jako solistę jak i kameralistę, pokazując współczesną muzykę zarówno o dużym ładunku emocjonalnym, jak i eksperymentalną, przedstawiającą różnorodne techniki brzmieniowe i wykonawcze.

Znaczny wkład w rozwój dyscypliny sztuki muzyczne wynikający z przedstawionego osiągnięcia habilitacyjnego polega przede wszystkim na poszerzaniu możliwości twórczych i interpretacyjnych w ramach instrumentarium perkusyjnego poprzez zastosowanie nowych brzmień i technik wykonawczych. Habilitant integruje w swoim dziele różne środki i tradycje, dzięki czemu uzyskuje oryginalną tożsamość artystyczną, co może być punktem odniesienia dla innych twórców. Przedstawione do recenzji dzieła, szczególnie zawarte na płycie Solo Percussion stanowią premiery wydawnicze utworów, ponadto w przypadku części z nich habilitant sam dokonał uprzednio ich prawykonania, co potwierdza, że jego twórczość oddziałuje na współczesną praktykę wykonawczą.

Ostatnie lata aktywności artystycznej habilitanta to intensywna praca nad rozwijaniem repertuaru, uczestnictwo w tworzeniu nowych kompozycji oraz prawykonania utworów w Polsce i za granicą, co spełnia przesłanki działalności w wymiarze międzynarodowym.

Niniejszym po zapoznaniu się z przedstawioną dokumentacją stwierdzam, że zarówno zgromadzony dorobek z działalności oraz dzieła artystyczne wskazane jako szczególne osiągnięcie stanowią znaczny wkład w rozwój dyscypliny sztuki muzyczne i spełniają wymogi ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z 20 lipca 2018 roku.

W związku z tym wnioskuję do Komisji Habilitacyjnej o nadanie panu dr. Mariuszowi Mocarskiemu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie Sztuk Muzycznych.

dr hab. Radosław Wośko, prof. A.S.

dr hab. Radosław Wośko, prof. Akademii Sztuki w Szczecinie